

vejebringe fælles Regler i en saadan Grad, som Tilfældet er. Nu ere Reglerne om Konnossementer, ens affattede, om prima, second, tertium, og Virkningen deraf er fælles for Danmark, Norge og Sverige. Stopningsretten er fælles i alle tre Riger; kort sagt for hele Vareomsætningen er der tilvejebragt en saadan Overensstemmelse i Reglerne, som det forekommer mig, at man ikke kan være andet end i højeste Grad glad ved. Og foruden at vi altsaa have faaet dette Fællesskab paa et meget omfattende Lovgivningsomraade, et Omraade, som er af allerførste Betydning for hele den økonomiske Omsætning, er det jo ogsaa en Lov, som særlig Danmark har Interesse i i højere Grad, end Tilfældet har været med nogen af de andre fælles Love. I Henseende til dem alle havde vi forholdsvis ny og tilfredsstillende Love; det var nærmest de andre Lande, som i saa Henseende led Trang; men paa Sölovens Omraade stiller Forholdet sig anderledes. Der har Norge en forholdsvis ny Lov af 1860, Sverige en endnu nyere Lov af 1864. De vare for saa vidt helbigere stillede end vi, som endnu levede paa Christian den 5tes danske Lovs 4de Bog, hvis Regler jo endnu førte os adskillige hundrede Aar tilbage i Tiden i Henseende til deres Oprindelse; derfor, var der noget Land, der havde Trang til en ny Sölov, var det netop Danmark i ulige højere Grad end noget af de andre skandinaviske Lande, og derfor er der særlig Grund for os til netop at hilse dette nye, omfattende fælles Lovforslag med den allerhøjeste Grad af Paastømmelse, og derfor tør jeg ogsaa sige, at der fra alle Sider er blevet arbejdet med en god Vilje paa at komme hinanden i Møde og naa et virkelig godt fælles Resultat. I det norske Lovudvalts meget omfattende Motiver vil det paa ikke saa Punkter ses, hvorledes særligt de norske Ejendommeligheder stærkt friste den norske Kommissions Medlemmer til at bryde ud og opstille særlige Regler, men det vil tillige ses, hvorledes Kommissionens Ønske om at være fælles med de øvrige nordiske Lande i Henseende til Lovgivningen paa dette Omraade førte til, at Fristelsen overvandt, og at man stræbte efter ogsaa paa disse Omraader, om end Norges ejendommelige Forhold kunde foranledige afvigende Regler, dog at arbejde paa at tilvejebringe et Retsfællig. Og ikke mindre har det været Tilfældet for de svenske Medlemmers Bedkommende, og vi have jo set, hvorledes den svenske Rigsdag er gaaet i Spidsen med det glørværdige Eksempel at vedtage Lovforslaget meget hurtigt og i aldeles væsentlig Overensstemmelse med Lovforslaget.

Jeg har ikke haft Lejlighed til at se disse Forhandlinger og Betænkninger. Jeg refererer mig altsaa nærmere Udtalelser med Hensyn til de Afvigelser, der foreligger, men foreløbig siger jeg kun, at det er fornøjeligt, efter alt, hvad en Sammenligning kan føre til, at se, at det kun er paa ganske underordnede Punkter, at der foreligger Afvigelser, at Fællesskabet altsaa væsentlig er gennemført, og jeg haaber saaledes, at den gode Mand, det gode Eksempel, hvormed den svenske Rigsdag er gaaet i Spidsen, ogsaa maa finde Efterligning inden for Danmarks høje Rigsdag, saaledes at det ogsaa der maatte lykkes at gennemføre Forslaget i væsentlig Overensstemmelse med det Udfast, som nu foreligger. Naar jeg tillader mig at udtale det Haab, er det naturligvis ikke, fordi jeg har den Mening, at man skulde gøre Bold paa sin Overbevisning for at tilvejebringe Enighed. Jeg tror, vi noksom af Erfaringer have lært, at med Bold og Tvang lykkes det ikke at tilvejebringe en Overensstemmelse indenfor de nordiske Lande. Det skal være i Kraft af Frivillighed, at dette skal tilvejebringes, i Erkendelse af, at denne Overensstemmelse netop er til fælles Gavn og i Rigerne fælles Interesse, og derfor er det ogsaa mit Haab, at man ved en Granskning af det foreliggende Forslag netop vil kunne naa til at vedtage det væsentlig saaledes, som det foreligger, i Erkendelse af, at man derigennem vinder det Gode at saa fælles Ret paa et omfattende Omraade uden at ofre noget i Henseende til selve Rettens Bestaenhed, idet det tværtimod maa erkendes, at Forslaget i og for sig er godt og tilfredsstillende.

Jeg har i Anledning af denne Behandling paany gennemlæst Forslaget, efter at der var gaaet lang Tid hen, og det staar saaledes som noget forholdsvis nyt for mig, og i Betragtning af den ringe Del, som jeg har i Henseende til Arbejdet, tør jeg tro uden at være ubesteden sige, at jeg tror virkelig at kunne udtale, at det helt igennem er et Lovforslag, som man kun kan hilse med Tilfredshed. Jeg vil først tillade mig at gøre opmærksom paa, at det, som har været et Formaal ved Udarbejdelsen, har for det første været at have en Lov, som kunde være forstaaelig for dem, som skulde anvende den. Det har ikke været Meningen at tale saaledes, at lærde Jurister kunne saa Lejlighed til at tvistes om, hvilken Meningen var. Nej, jævn, tydelig og forstaaelig skulde Talen være, for at de, som skulle anvende Lovene, kunne se, hvad den Ret var, som gjaldt for dem i de Forhold, som det drejer sig om for dem. Jeg